

Från avfall till resurs – senaste nytt från EU

Johanna Lundgren, 28 januari 2026

Årets
samhälls-
insats 2025

SVENSKA
UTBILDNINGSPRISET

Agenda

- Omnibus, EU:s Green Deal och Circular Economy Action Plan
- EU:s avfalls- och produktregler i utveckling mot cirkularitet
- Nya förordningar

Johanna Lundgren

Titel: Advokat

Företag: Lindahl

Om mig: Arbetar med miljö-
och speciell fastighetsrätt

EU Competetive Compass – Clean Industrial Deal

- Accelerera industrins dekarbonisering och stärka konkurrenskraften
- Skapa grön tillväxt genom investeringar i klimatneutral industri
- Göra EU till en global ledare inom cirkulär ekonomi och ren teknologi
- En av delarna är: **Cirkulär ekonomi och materialåtervinning** – Utveckling av en gemensam EU-marknad för återvunna material

EU Green Deal

- Lanserades 2019
- Ett paket med politiska initiativ
- Mål **grön omställning** i EU med **klimatneutralitet senast 2050**
- Draghi-rapporten och efterkommande Omnibus på olika områden påverkar regelverk inom bl.a. miljö och bolagsstyrning (hållbarhetsrapportering mm)
- EU:s bindande klimatmål står kvar

EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi

Bryssel den 11.3.2020
COM(2020) 98 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin
För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa**

90%

of biodiversity loss is caused by
resource extraction & processing

Up to 80%

of products' environmental
impacts are determined at
design phase

11.8%

the current circular material use
rate in the EU

EU:s ramdirektiv för avfall

- Beslutades 2008 (ersatte en rad tidigare direktiv) (reviderat 2018)
- Implementeras genom miljöbalken och avfallsförordningen m.m.
- **Avfallshierarkin**
 - Förebyggande
 - Förberedelse för återanvändning
 - Materialåtervinning
 - Annan återvinning, till exempel energiåtervinning
 - Bortskaffande

Ekodesignförordningen (ESPR)

- Trädde i kraft 18 juli 2024
- Hörnstenen för miljömässigt hållbara och cirkulära produkter
- Ramlagstiftning
- Delegerade akter eller genomförandeakter
- Digitala produktpass (DPP)
- Kraven kommer gälla alla produkter som släpps på EU:s marknad oavsett var de är tillverkade
- Prestandakrav
- Informationskrav
- Förberedande studier pågår för textil/kläder, Järn och stål och däck

EU:s förpackningsförordning

- Ersätter förpackningsdirektivet (94/62/EG)
- Börjar gälla 12 augusti 2026
- Mål: Minska mängden förpackningar med 15 procent till 2040

➔ Uppdrag till Naturvårdsverket att lämna förslag till kompletteringar av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt (1 dec 2025)

Avfallstransportsförordning

- Ändringar av tidigare regleringar på området
- Beslutades 11 april 2024
- Syften: avfall ska endast skickas till länder där det behandlas på ett miljömässigt godtagbart sätt, stärkt tillsyn och kontroll av förordningens efterlevnad, stötta EU:s omställning till cirkulär ekonomi.
- Ökad digitalisering
- Förbud mot export till länder utanför EU av vissa avslagsslag såsom plast mm

EU-förordningen om kritiska råmaterial

- Critical Raw Materials Act (CRMA)
- Trädde i kraft 23 maj 2024
- Syfte: stärka EU:s kapacitet i alla led i värdekedjan och att göra råmaterialförsörjningen mindre sårbar för störningar
- Till 2030 ska EU kunna producera 10 procent av sitt årsbehov genom utvinning, 40 procent genom bearbetning och 25 procent genom återvinning. Högst 65 procent av varje strategiskt råmaterial får då komma från ett och samma land utanför EU.

EU:s nya batteriförordning

- Avfallskrav och producentansvar började gälla den 18 augusti 2025
- Producenter måste antingen utse en godkänd producentansvarsorganisation (PRO) eller själva bli godkända för att uppfylla kraven för producentansvar
- Produkt och informationskrav
- Krav för tillbörlig aktsamhet i leverantörskedjan = göra due diligence på miljö- och mänskliga rättigheter vid utvinning av metaller, produktion mm

Ännu fler EU-nyheter

- Införande av
- Revidering av direktivet för uttjänta fordon (End-of-Life Vehicles, ELV)
- EU:s förordning om ämnen som bryter ned ozonskiktet
- EU:s förordning om fluorerade växthusgaser
- EU:s miljöavtryck – Product/Organisation Environmental Footprint (PEF/OEF)
- Europeiska miljöbyråns arbete med Cirkulär ekonomi och materialanvändning

Kommande lagstiftning – Circular Economy Act

- Ingår i Kommissionens plan att ta fram en CEA
- Förslag ska presenteras 2026
- Jessika Roswall - EU-kommissionär med ansvar för miljö, vatten och en konkurrenskraftig cirkulär ekonomi
- CEA ska främja fri rörelse av cirkulära produkter och sekundärt råmaterial

Arbete med End of Waste kriterier

- Är upphör avfall att vara avfall?
- Av betydelse för Cirkulära Ekonomin?
- Om avfall gäller särskilda tillståndskrav för förvaring mm, krav på tillstånd för avfallstransporter
- Om produkt gäller kemikalielagstiftning mm (REACH)
- Nu pågår arbete i EU för att ta fram kriterier för: Plast, Textil samt Mineralfraktioner av bygg- och rivningsavfall

Från avfall till resurs – juridisk vägledning i det cirkulära samhället

28 april 2026

Som kursdeltagare får du kunskap om:

- Avfallsrätten från EU-direktiv till svensk lagstiftning
- Konkreta exempel från bygg- och industrisektorn
- Aktuell rättspraxis – Mark- och miljööverdomstolen samt EU-domstolen som påverkar avfallshanteringen
- Kommande regelförändringar – vad som krävs för att ligga steget före

Vad tyckte du om dagens webinarium?

Ta gärna 30 sekunder och svara på utvärderingen!
Efter det besvaras frågor i mån av tid

Frågor?

**Årets
samhälls-
insats 2025**

 EVENSKA
UTBILDNINGSPRISSET

Tack!

För frågor om BG Institute och våra kurser,
mejla oss på kursinformation@bginstitute.se

**Årets
samhälls-
insats 2025**

SVENSKA
UTBILDNINGSPRISET